

Referansedata

Fylke:	Nord-Trøndelag	Vegetasjonssone:	Nb
Kommune:	Lierne	Vegetasjonsseksjon:	OC
Kartblad (M711):	1923 I	Prosjekttilhørighet:	Frivillig vern
UTM (sentralt):	VM 390 375	Inventør/firma:	Rein Midteng /Asplan Viak
H.o.h.	545-667	Dato feltregistrering:	19 august 2010
Areal	Om lag 4 171 da	Verdi:	**

Sammendrag

Et areal på om lag 4 171 dekar i Lierne kommune er tilbudt til vern og er undersøkt med hensyn på naturverdier. Området ligger i Lauvsjølia i Nordli i de nordvendte lisdene av Hestkjølenmassivet. Det undersøkte området er et svakt bølgete skog- og myrlandskap i nedre deler av et nordvendt liavsnitt grensende mot innsjøene Midtjøen og Litsjøen i nord. Få og i hovedsak fattige til halvrike vegetasjonstyper dominerer og topografien er i hovedsak relativ ensformig med slake monotone ”flyer” med granskog og en del mindre og halvstore myrområder. Høydespennet av skogdekt areal er lite. Positivt for den økologiske variasjonen er de to halvstore bekkene omkranset av gammel granskog. Området mangler viktige forekomster av rikbarkstrær som osp og selje og mangler også furu. Påvirkningen fra hogst varierer en del og området mangler urskogsnære områder selv om det lengst i øst forekommer noen mindre arealer som har nokså liten påvirkningsgrad. Nokså hard plukkhogstpåvirkning i fra gammelt av inklusive noe nyere hogst har medført at den økologiske variasjonen knyttet til skogens strukturer er liten. Blåbærgranskog er dominerende vegetasjonstype, mens det langs bekker og i de mindre flekkene med sumpskog forekommer noe mer krevende vegetasjon med høgstaudeplanter. Langs Kjerdelselva er flomsoneene stedvis såpass store at det enkelte steder forekommer noe høgstaudekog med bjørk som dominerende treslag. Myrene er gjennomgående fattige og halvrike. Hele området domineres av granskog i optimalfase, dvs. skog som fortsatt er livskraftig, homogen og med nokså lite død ved. Tidligere flatehogst ble kun registrert ett sted i form av et eldre plantefelt. Påvirkningsgraden er størst på den vestre eiendommen hvor skogen har vært plukkhogd i minimum to-tre omganger. De to kjerneområdene har skog som er noe eldre enn ellers i området og med høyere tetthet av viktige strukturer. Kontinuiteten i området av eldre saktevoksende strukturrike grantrær er stedvis god, også langs flere bekker. Grantrærne i området har i all hovedsak små dimensjoner og ligger jevnt på 20-30 (40) cm i brysthøydiameter. Det er gjennomgående lite død ved foruten i kjerneområdene, og den liggende døde veden består i stor grad av middels og ferskt nedbrutt virke. Det er avgrenset to kjerneområder, begge med verdien viktig-B. Områdets soppflora knyttet til død gran er utarmet og kun lavt listede og vidt utbredte arter er funnet. De viktigste verdiene området i dag har for artsmangfoldet er gamle strukturrike grantrærne som området har nokså gode forekomster av. På slike er det funnet en håndfull krevende arter, inklusive to funn av den sterkt trua trollsotberger. Området har også et visst potensial for funn av flere interessante arter knyttet til lignende substrat inklusive taigabendellav. Åtte rødlistearter er kjent, inklusive trollsotbeger (EN). Området mangler i stor grad viktige forvaltningsmessige verdifulle skogtyper som Lierne ellers har viktige forekomster av. Dette er sumpgranskog, høgstaudegranskog, fosserøykskog, bekkekløftskog og urskogsnær skog. Elve- og bekkenær skog som også Lierne har et viktig forvaltningsansvar for er delvis tilstede, selv om de mest interessante miljøene med forekomster av for eksempel hjemrugg (CR) og taigabendellav (CR) ikke er kjent. Området har potensial for taigabendellav, men i mindre grad for hjemrugg. Området er middels til lite artsrikt, og har regional til lokal verdi for bevaring av artsmangfold i regionen. Området oppfyller få mangler i skogvernet. Til en viss grad oppfyller området den regionale mangelen elvekantskog og sammen med tilgrensende naturskog både utenfor og innenfor Lierne nasjonalpark oppfyller området til en viss mangelen virkelig store naturskoger (>50km²). Området er en del av ett av fire norske områder som har blitt definert som ”The worlds intact forest landscapes” (www.intactforests.org). Området henger sammen med Hotagenområdet i Sverige og de svenske og norske områdene utgjør én felles enhet i denne sammenheng. Området vurderes som regionalt verdifullt.

Feltarbeid

Området ble registrert 19. august under gode registreringsforhold.

Tidspunkt og værrets betydning

Feltarbeidet ble gjennomført i oppholdsvær med god sikt. Karplantefloraen var i god vekst, men tidspunktet var ikke helt gunstig mht forekomst av vedboende og bakkeboende sopp uten at dette er avgjørende for korrekt verdisetting av området. Tidspunktet var ideelt for registrering av lav og middels godt for registrering av gammelskogstilknyttede fuglearter. Tidspunktet anses samlet sett som godt for korrekt verdisetting av området, særlig sett i sammenheng med at deler av området tidligere er undersøkt (se under).

Utvelgelse og undersøkelsesområde

Et areal på om lag 4 171 dekar er tilbudt til vern, og er undersøkt med hensyn på naturverdier. Arealet ligger på to eiendommer i Lauvsjølia i Lierne kommune. Undersøkt areal forholder seg til grenser inntegnet på kart mottatt fra DN. Undersøkelsesområdet grenser inn til Lierne nasjonalpark i sør og øst.

Tidligere undersøkelser og eksisterende kunnskap

Deler av området er tidligere befart av Geir Gaarder (Gaarder G. 1997) og Olli Manninen m.fl. (Manninen upublisert 2008). Disse gjorde flere funn av interessante arter. Disse funnene er inkludert i tabellen over artsfunn (tabell 1). Artskart hos www.artsdatabanken.no som viser offentlig kjent og stedfestet informasjon om forekomster av arter i Norge, ble sist sjekket 14.03.11. Denne viser kun Gaarders funn fra 1997.

Begrensninger

Hele området er undersøkt foruten et areal nord for Bengtseteren og deler av det aller øverste glisne gran/bjørkebandet opp mot fjellet i sør. Arealet nord for Bengtseteren ble befart av Gaarder.

Beliggenhet

Det undersøkte området består av et skog- og myrlandskap om lag 4 km sørøst for gården Lauvsjølia i Nordli i Lierne kommune.

Naturgrunnlag

Landskap og topografi

Det undersøkte området er et svakt bølgete skog- og myrlandskap med enkelte mindre små rygger og daler og befinner seg i de nedre liavsnittene fra Hestkjølenmassivet, og området grenser mot innsjøene Midtjøen og Litlsjøen i nord. To halvstore bekker befinner seg henholdsvis i øst (Kjerdelselva) og vest (Leirbekken) og disse er typiske "taigabekker", dvs. bekker som ofte kjennetegner kontinentale områder. Bekkene er grunne og steinete og er omkranset av gammel granskog. Vegetasjonssonen mellom bekk og skog er liten sammenlignet med det vassdrag i mer oseaniske strøk ofte har. Trolig er det en jevn vannføring løpet av vekstsesongen uten store flomperioder som skaper disse miljøene. Høy andel av myr bufrer flommer og sørger for mer jevn tilførsel av vann i løpet av sommeren. En jevn men ikke kraftig vannføring skaper stabile fuktige miljøer for lavarter avhengig av jevn luftfuktighet (som for eksempel taigabendellav). Kanskje kan slike miljøer ha verdi for visse mosearter som lever på stein i bekker, mosearter som favoriseres av at de ikke vaskes bort av kraftig flomtopper slik mer oseaniske områder vil ha. Taigabendellav som Lierne har et nasjonalt forvaltningsansvar for er nettopp knyttet til slike halvåpne og fuktige miljøer langs bekker. Fem mindre tjern ligger i området. Disse tjernenes eventuelle verdier for våtmarksfugl er ikke kjent.

Figur 1. Leirbekken danner grense mot vest for det tilbudte området. Typisk for Lierne har bekkkantene i liten grad dominans av løvskog og når de kantes av strukturrike grantrær er slike miljøer ofte gode miljøer for uvanlige mikrolav som for eksempel taigabendellav.

Geologi

Berggrunnen består både av nokså rike bergarter (amfibolitt og glimmerskifer) og mer fattige bergarter (metasandstein). Over berggrunnen er det i hovedsak tykke løsmasser som i følge www.ngu.no består av tykk morene- og i noe mindre grad humusmaterialer i form av myr. De i hovedsak tykke løsmasseavsetningene forhindrer i stor grad at vegetasjonen får kontakt med berggrunnen, og vegetasjonen er derfor i all hovedsak nokså fattig selv om berggrunnen stedvis er noe rik.

Økologisk variasjon

Den økologiske variasjonen i området er middels god. Nokså få vegetasjonstyper er registrert og dominerende vegetasjonstyper er fattige mens halvrike typer stedvis forekommer. Topografien er i hovedsak relativt ensformig med slake monotone "flyer" med granskog og en del mindre og halvstore myrområder. Høydespennet i skogdekt areal er lite, og for granskogen sin del spenner denne mellom 545 m.o.h. til om lag 600 m.o.h, mens bjørkeskogen går noe høyere opp mot fjellet i tillegg til å vokse i det samme høydelag som grana. Et positive element som bedrer den økologiske variasjonen noe er de to halvstore bekkene omkranset av gammel granskog. Området mangler viktige forekomster av rikbarkstrær som osp og selje og mangler også furu, noe som bidrar negativt til den økologiske variasjonen. Påvirkningen fra hogst varierer en del og området mangler urskogsneare miljøer selv om det lengst i øst forekommer noen mindre arealer som har nokså liten påvirkningsgrad. Nokså hard og jevn plukkhogst påvirkning inklusive noe nyere hogst i vest har medført at den økologiske variasjonen knyttet til død ved er lav, mens verdien knyttet til stukturrike graner er. Samlet sett vurderes den økologiske variasjonen i området å være liten til middels god.

Vegetasjonsgeografi

Området ligger i mellom- og nordboreal vegetasjonssone i overgangsseksjonen (Moen 1998) og området ligger dermed i en del av Norge som har et nokså kontinentalt klima.

Vegetasjon og flora

Storparten av området domineres av blåbærgranskog med noe innslag av skrubbebær og fattigmyr. Langs bekker og småelver forekommer det stedvis noe mer krevende vegetasjonstyper som småbregnegranskog, -sumpgranskog, - og høgstaudegranskog med arter som turt, tyrihjel, mjørdurt, sumphaukeskjegg og skogstorkenebb. Høgstaudeskog opptrer stedvis langs Kjerdelselvas flomsonepåvirka deler hvor bjørk er dominerende treslag og i lisider i det noe småkuperte terrenget vest og sør for Bengtsætra hvor gran er dominerende treslag. Ellers langs bekker og elver er flomsonene små og blåbærgranskogen dominerer helt ned til bekkkantene uten at det dannes høgstaudekoger. Myrene er stort sett fattige, men stedvis finns halvrike myrer med noe krevende arter som jåblom, gulstarr, bjønnbrodd og fjellfrøsterne selv om disse bare forekommer flekkvis. Myrene i lisidene er minerotrofe og får sin næring fra sigevann og domineres av starr- og grasarter. Ingen truede vegetasjonstyper er godt utviklet i området (se Aarrestad m.fl. (2001) selv om høgstaudegranskog anses å være hensynskrevende.

Figur 2. I et mindre parti lands Kjerdelselva dominerer høgstaudevegetasjon med bjørk som dominerende treslag.

Figur 3. Myrene i området består av jordvannsmyrer bevokst av starr og gras som gir et typisk grønt preg i motsetning til de fattigere nedbørsmýrene som gir et brunt preg pga større dominans av torvmoser.

Figur 4. Stedvis i granskogen forekommer rikere partier hvor høgstaudearter ofte vokser i mosaikk med sumpskogarter.

Treslag

Gran er dominerende treslag i hele området. Granskogen har et jevnt innslag av bjørk, og innslaget øker mot fjellet, langs vann og myrkanter og mot Bengtseteren. Innslaget av bjørk er merkbart størst i vest og dette henger sammen med at her har plukkhogstene vært hardere som har medført oppslag av bjørk. Her dominerer bjørk flere steder men med en nokså god foryngelse av gran under bjørka. Furu ble ikke observert (!). Et fåtall eldre selje- og rognetrær ble sett. Osp ble ikke observert. Stedvis forekommer det en del einerkratt som skyldes tidligere beitepåvirkning.

Skogstruktur og påvirkning

Påvirkning

Hele området har vært utsatt for plukkhogst om enn i varierende grad og domineres i hovedsak av granskog i optimalfase, dvs. nokså ensaldret skog som i liten grad har produsert død ved. Stedvis i øst er skogen eldre og her er skogen mer flersjiktet og har større mengder med gamle trær og død ved. Tidligere flatehogst ble kun registrert ett sted i form av et eldre plantefelt. Påvirkningen er størst på den vestre eiendommen hvor skogen har vært plukkhogd i minimum to-tre omganger. I følge grunneier (J.Totsås pers. medd.), ble skogen utenfor tilbudt areal i vest og i deler av tilbudt areal hardt plukkhogd rett etter andre verdenskrig og denne påvirkningen er størst i de midte deler av lisen. Den østre eiendommen er også trolig plukkhogd flere omganger, men kjerneområde 2 har lavere påvirkningsgrad. Det overordna inntrykket er at skogen blir gradvis eldre jo lenger mot øst man kommer. Kontinuiteten i tresjiktet er stort sett god i hele området, noe den nokså rike forekomsten av gubbeskjegg vitner om. Kontinuitet i eldre strukturrike grantrær er stedvis god, og det forekommer mange gamle saktevoksende strukturrike grantrær i området inklusive langs bekker. Hogstpåvirkningen har medført at kontinuitet i liggende dødt trevirke av gran i all hovedsak er dårlig. Mesteparten av bjørkeskogen er suksesjonsbetenget, men langs Kjelderelva er innslaget av bjørk betenget av forholdene elva skaper, og deler av kantsonearealet har trolig hatt en stabil kontinuitet i gamle og døde bjørker i langt tid. I de vestre deler av tilbudt areal er det også mindre partier hvor man inntil nylig har hogd ut en del ved, i hovedsak bjørk.

Figur 5. Stubbe fra tidligere plukkhogst.

Figur 6. På deler av den østre eiendommen har det nylig blitt hogd en del ved, i all hovedsak bjørk.

Skogstruktur og skogdynamikk

Granskogen har i all hovedsak små dimensjoner og ligger jevnt på 20-30 (40) cm i brysthøydiameter. Spredt blir enkelte trær noe grovere men sjelden grovere enn 40-50 cm i brysthøydiameter. Dette skyldes både hogst som har medført at trærne i stor grad ennå ikke har nådd maksimal størrelse samt at de høyereliggende deler av området domineres av utpreget fattig fjellskog. Dimensjonene på bjørketrærne er gjennomgående mindre enn grantrærne og blir sjelden grovere enn 30 cm i brysthøydiameter. Skogen

er gjennomgående flersjiktet og med god spredning fra småtrær til store trær, selv om partier er ensjiktet. Det er gjennomgående lite død ved foruten i kjerneområdene og den liggende døde veden består i stor grad av middels og ferskt nedbrutt virke. Hist og her og spesielt i kjerneområdene forekommer det også noe sterkt nedbrutt virke av gran. Den døde veden er både blitt produsert som følge av at trærne har død av alder og sykdom og dannet typiske stammeknekk, og som følge av vindfelling. Det åpne terrenget og nordlig eksposisjon gjør at området er noe utsatt for vindfelling, men ingen større felt ble registrert og vindfellingene ser helst ut til å skape mindre luker hist og her i skogen med påfølgende foryngelse noe som bidrar til å danne et flersjiktet skogbilde.

Inngrep

Det ble ikke registrert tekniske inngrep i området. Veggen inn som vises på tilbudskartet ble aldri bygget pga arbeidet med opprettelse av nasjonalparken (J.Storaunet pers. medd.). Bengseteren er ei lita seter og ligger i området. Skogen rundt denne er ryddet for trær og i et om lag par hundre meters sone vest for denne er skogen kraftig plukkhogd.

Kjerneområder

Det er funnet grunnlag for avgrensning av to kjerneområder hvorav det ene omfatter en utvidelse av eksisterende naturtyperlokaltet, samt endring av hovednaturtype.

Tabell 1: Kjerneområder i Lauvsjølia, fakta og kortfattet beskrivelse. Ant. rød: Antall rødlistearter.

Kjerneområde	Naturtype	Areal (daa)	Hoh.	Beskrivelse	Ant. rød	Verdi
1. Merkesfloen	Gammel barskog, granskog	Om lag 127 dekar	570-600	Naturtyperlokaliteten/kjerneområdet består av en svak hevet liten nordvendt åsrygg med omkringliggende mer flate sumpskogspartier i vest og nord. Området grenser til en liten bekk i vest (ikke avmerket på kart i 1:50 000), men omfatter også kantsonearealene vest for bekken. I øst grenser området til ei større myr. Avgrensningen mot nord og sør er noe usikker. Området består av eldre og nokså grovvokst (disse traktene tatt i betraktning) eldre blåbærgranskog med maksimal brysthøydediameter på 40-50 cm. I vest langs bekk forekommer litt urterik sumpgranskog. I det mer flate "toppartiet", forekommer også urterik sumpgranskog i kombinasjon med blåbær- og fragmenter av høgstaudegranskog. De urterike partiene domineres av skogrørkvein og sølvbunke og med innslag av bl.a. sumphaukeskjegg, tegebær, skogstjerne, gullris, fugletelg og turt. I mer fattige sumppartier dominerer skogsnelle. Skogen består av en flersjiktet plukkhogd naturskog med noe gubbeskjegg (NT) og en del liggende og i mindre grad stående døde grantrær og noe død bjørk. Lægrene består både av vindfall og knekte trær. Alle nedbrytningsstadier er representert men det er lite sterkt nedbrutt virke pga gamle plukkhogster. Grantrærne er kvist- og strukturrike noe som er typisk for fjellskog. Kun vanlige kjukearter som fiol- og rødrandkjuke ble registrert, trolig pga tidspunktet for registrering. Trollsofbeger (EN) ble funnet på ei gran. Området er avgrenset og verdisatt som et viktig kjerneområde/naturtyperlokaltet da det består av grovvokst eldre til dels noe rik granskog og med forekomst av en direkte trua art.	2	B
2. Kjerdelselva	Gammel	Om		Naturtyperlokaliteten/kjerneområdet består av et	6	B

Kjerneområde	Naturtype	Areal (daa)	Hoh.	Beskrivelse	Ant. rød	Verdi
øst for Bengtsætra	barskog, granskog	lag 132 dekar		<p>område med flersjiktet eldre granskog som i vest grenser til ei større myr og i øst mot Kjerdelselva. I sør grenser den mot mer påvirka og bjørkeinnblanda skog. Mot nord er avgrensningen noe usikker, men grenser der trolig mot mer seterpåvirka granskog. Skogen er ikke grovvokst og herskende dimensjoner i brysthøyde på stående trær er 30-40 cm og med enkelte "slengere" på om lag 50 cm. Området består av gammel naturskog med en del liggende død granved i alle nedbrytningsstadier, selv om sterkt nedbrutte læger er noe underrepresentert pga en gammel forsiktig plukkhogst for trolig 50-100 år siden. I øst mot elva, har det stedvis blitt dannet en bratt elvekant hvor det nedenfor denne er blitt avsatt en del løsmasser i flomløpene fra elva. Her dominerer gammel bjørkeskog med en del strukturrik gadd. Granlægrene består i all hovedsak av knekte trær og i mindre grad av vindfall. Grantrærne er kvist- og strukturrike noe som er typisk for fjellskog. Den hensynskrevende (NT) arten svartonekjuke er tidligere registrert, men trolig pga ugunstig tidspunktet for registrering ble ingen andre interessante sopparter funnet i 2010. Rustdoggnål (NT) ble sammen med dverggullnål funnet i 2010, og disse er også tidligere registrert. Gråsotbeger (NT), langnål (NT) og den sterkt trua arten trollsotbeger (EN) er også tidligere registrert. Tretåspett og gubbeskjegg (NT) ble observert i 2010. Området er avgrenset og verdisatt som en viktig (B) kjerneområde/naturtypelokalitet da den består av temmelig lite påvirka granskog og med flere rødlistearter som den sterkt trua arten trollsotbeger (EN).</p>		

Bilder fra kjerneområdene

Figur 7. Gamle strukturrike grantrær langs en liten bekk ved eiendomsgrensen med Merkesfloen i kjerneområde 1. Trollstotbeger (EN) ble funnet på dette treet.

Figur 8. En del middels og sterkt nedbrutte granlægre i blåbærgranskog i kjerneområdet 1 Merkesfloen.

Figur 9. Død ved i flere nedbrytningsstadier. Kjerneområdet nr. 2 har stedvis god kontinuitet i død ved og stedvis mye liggende og stående dødt trevirke.

Figur 10. Stedvis finns det langs Kjelderelva artsrike og frodige høgstaudeenger. Elva er også skille mellom Lierne nasjonalpark og tilbudt areal.

Artsmangfold

Karplanter

Områdets karplanteflora er i hovedsak nokså fattig og lite variert. Dominerende arter i skogen er blåbær og skrubbebær. Stedvis langs myrkanter og bekker forekommer det litt rikere høgstaudekog med for eksempel hvitbladtistel, sumphaukeskjegg og tyrihjelms. Myrene er for det meste fattige men stedvis forekommerte halvrike jordvannsmyrer. Jåblom, gulstarr, bjønnbrodd og fjellfrøstjerne forekommer stedvis i noe rikere kantsoner mellom myr og skog. Ingen krevende orkideer ble observert.

Sopp

Fungaen av vedboende arter kan karakteriseres som fattig med spredte og fåtallige forekomster av "standard-utvalget" av vedboende sopp i regionen knyttet til gran. Dette er duftskinn, svartsonekjuka, gammelgranskål, granstokkjuka, granrustkjuka og vasskjuka. Generelt lite død ved og dårlig kontinuitet, mangel på løvtrær som osp, rogn og selje er viktigste årsaker til områdets relativt fattige funga. Lierne har den rikeste fungaen av vedboende sopp i Trøndelag, men området virker for sterkt påvirket for mer krevende arter som for eksempel sibirkjuka (VU), taigakjuka (VU), chrysolomakjuka (VU) og lappkjuka (EN) som alle tidligere er funnet i kommunen. Potensialet for funn av interessante bakkelevende sopparter og helst av grasmarksarter (for eksempel rødskivesopp) anses som middels men ingen interessante arter er så langt funnet.

Lav og moser

Signalarter i lungeneversamfunnet ble ikke påvist pga mangel på rikbarkstrær som osp, rogn og selje og mangel på marine avsetninger, grov stein og bekkekløfter. Områdets største kvalitet for lavarter er den nokså store forekomsten av strukturrike graner som er miljøer for krevende mikrolav som trollsofbeger, gråsofbeger og langnål. Området har potensial (konfirmert med H.Holien) for også mer krevende arter som granbendellav og Lierne-spesialisten taigabendellav. Av 13 lokaliteter med taigabendellav er 10 i fra Lierne og storparten fra Murutraktene. Lauvsjølia ligger slikt sett i kjerneområdet i regionen for arten. Arten er avhengig av å være beskytta mot direkte regn men krever høy luftfuktighet. Slike "taiga-bekker" som finns i området med halvåpen gammel granskog som har en jevn tilførsel av vann skaper helt spesielle mikrohabitat som arten er knyttet til. Interessant er at slike miljøer også er habitat for en annen svært sjelden art nemlig cliostomum corrugatum (CR). Mulig er arten som i Lierne er funnet i slike miljøer en ubeskrevet art som kan bli skilt ut fra overnevnte (Holien pers.medd). Gubbeskjegg (NT) har en livskraftig populasjon i området.

Figur 11. Rustdoggnål (NT) på bjørk i kjerneområdet Kjerdelselva øst for Bengtsætra.

Fugl

Området har viltverdier selv om ikke mange interessante arter er registrert i området. Området har verdier for naturskogsarter som tretåspett og lavskrike, og kanskje også for storfugl selv om sistnevnte ikke er observert. Vierspurv (EN) er knyttet til elvekant- og fuktskogsmiljøer og Lierne er et viktig område for denne arten. Den ble for eksempel i 2006 observert ved Muru noe lenger nordøst og det er ikke utenkelig at arten kan forekomme innenfor området. Faunaen av våtmarksfugl er dårlig kjent, men de mindre tjernene kan ha forekomster av interessante arter. Sjørre (NT) eller svartand (NT) og storlom (NT) ble på registreringstidspunktet i 2010 observert på Midtjøen nær tilbudt område.

Figur 12. Tretåspett godt kamuffert i ei bjørk.

Konklusjon, artsmangfold

Området domineres av fattige og halvrike skogtyper. Sistnevnte forekommer spredt men er arealmessig lite utbredt. Ingen spesielle karplanter er dokumentert. Områdets soppflora knyttet til død gran er utarmet. Den viktigste kvaliteten området har for artsmangfoldet er gamle strukturrike gran- og delvis også bjørketrær som området har nokså gode forekomster av. På slike er det funnet en håndfull krevende arter, inklusive to funn av den sterkt trua trollsotberger. Området har også et visst potensial for funn av flere interessante arter knyttet til lignende substrat inklusive taigabendelart (CR) som Lierne har et Europeisk forvaltningsansvar for. Positivt er at området grenser inn mot eksisterende nasjonalpark i øst og sør hvor det også er gammel naturskog noe som øker området verdi og bæreevne for artsmangfoldet. Kvalitetene er likevel generelt lavere enn i mange andre verneverdige skogområder i Lierne.

Det vurderes samlet og isolert sett at Lauvsjølia er av liten-middels verdi (*)-(**) for bevaring av artsmangfold i regionen. Sett sammen med tilgrensende områder er området ** - verdifullt.

Tabell 2: Interessante arter funnet i Lauvsjølia.

Artsgruppe	Vitenskapelig navn	norsk navn	Rødliste	Totalt antall
Sopp, vedb.	<i>Cystostereum murraii</i>	duftskinn	NT	7
	<i>Phellinus ferrugineofuscus</i>	granrustkjuke		1
	<i>Phellinus chrysoloma</i>	granstokkjuke		1
	<i>Climacocystis borealis</i>	vasskjuke		2
	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	svartsonekjuke	NT	1
	<i>Pseudographis pinicola</i>	gammelgranskål	NT	1
	<i>Antrodia heteromorpha</i>	hvit grankjuke		1
Lav, makro	<i>Alectoria sarmentosa</i>	gubbeskjegg	NT	Spredt-vanlig
Lav, mikro	<i>Chaenotheca gracillima</i>	langnål	NT	1
	<i>Chaenotheca brachypoda</i>	dverggullnål		2
	<i>Cyphelium karelicum</i>	trollsotbeger	EN	2
	<i>Cyphelium inquinans</i>	gråsotbeger	NT	1
	<i>Sclerophora coniophaea</i>	rustdoggnål	NT	2
Fugl	<i>Picoides tridactylus</i>	tretåspett		3 observasjoner og enkelte sportegn
	<i>Teroa urogallus</i>	storfugl		Sett flere steder
	<i>Perisoreus infaustus</i>	lavskrike		Gaarder 97

Avgrensning og arrondering

Tilbudt areal grenser i sør, øst- og nordøst mot nasjonalparken. I mot sørvest grenser det mot sterkt plukkhogd skog, men ikke langt sørøst for Leirbekken er det gjort et funn av rustdoggnål og gråsotbeger noe som tyder på at det der finns eldre bjørke- og grantrær. I de midtre og nedre liavsnitt i vest grenser tilbudt areal mot annen eldre skog. I mot nord grenser den mot annen eiendom og eldre skog i retning Midtimotsjøen og Sæterhaugen. Det er særlig ønskelig også å inkludere kantsonene, dvs. minimum et om lag 100 meter bredt belte langs Leirbekken for slikt best mulig sikre miljøene langs bekken med gammel strukturrik granskog. Disse miljøene har potensielle verdier for spesielle lavararter. Områdene mot nordøst kunne med fordel også ha vært inkludert i et verneområde.

Vurdering og verdsetting

Lauvsjølia inneholder terrengformer, vegetasjonstyper og skogtyper som er representative for de relativt fattige høyereliggende skogområdene i Lierne. Området har slak topografi og er en del av et større "taigaskogområde" med store slake vidder med eldre skog. Det inneholder nokså sterkt plukkhogd fjellskog, men har også et kjerneområde med temmelig gammel granskog. Området har liten variasjon i treslagssammensetning og vegetasjonssamfunn og mangler i stor grad rikbarkstrær og rike høgstaudeskoger (som er nokså utbredt i kommunen). Området har m.a.o. ikke preg av å være et "spesialområde" men har verdi som et "typeområde" for de høyereliggende i hovedsak fattige deler av skogsnaturen i regionen. Området mangler viktige forvaltningsmessige verdifulle skogtyper som finns i Lierne som sumpskog/høgstaudeskog, fosserøykskog, bekkekløftskog og urskogsner skog. Elve- og bekkenær skog som også Lierne har et viktig forvaltningsansvar for er delvis tilstede, selv om området ikke ser ut til å ha potensial for miljøer for eksempel hjemragg (CR) men har potensial for taigabendellav (CR).

Området er middels til lite artsrikt, og har regional til lokal verdi for bevaring av artsmangfoldet i regionen.

Prioriterte mangler ved skogvernet i Norge

Området oppfyller i liten grad de prioriterte mangler ved skogvernet i Norge (Framstad m. fl. 2002; Framstad m. fl. 2003). Området har alene et for lite areal av lite påvirkta skog til at man kan si at det oppfyller den generelle mangelen: "Større forekomster av gammel skog under overveiende naturlig dynamikk." Sett i sammenheng med eksisterende nasjonalpark er det høyst usikkert og lite trolig at den

overnevnte mangelen oppfylles da parken i stor grad består av skrinn granskog og bjørkeskog. Ingen av de regionale manglene i Trøndelag oppfylles, men trolig oppfylles i alle fall til en viss grad den nylig oppmerksomme mangelen sumpskog/elvekantskog som Lierne har et nasjonalt ansvar for. Denne skogtypen var man ikke oppmerksom på i 2002. Man skal likevel være oppmerksom på at området sammen med tilgrensende naturskog både utenfor og innenfor nasjonalparken er en del av ett av fire norske områder som har blitt definert som ”The worlds intact forest landscapes” (www.intactforests.org). Området henger sammen med Hotagenområdet i Sverige og de svenske og norske områdene utgjør én felles enhet i denne sammenheng. Slik sett oppfylles til en viss grad mangelen virkelig store naturskogsområder (>50 km²).

Sammenlikning med andre områder:

I Lierne kommune foreligger det dokumentasjon for en rekke verneverdige lokaliteter som har klart høyere verdi enn Lauvsjølia. Disse fanger i langt større grad opp viktige skogtyper som Lierne har et spesielt forvaltningsansvar for. Blant disse kan nevnes for Nordli; områdene Muru, Skograudberget, Raudberglia og Båsdalen. Og for Sørli; Holøa, Tjalbekken og Storbekken.

Konklusjon, verdivurdering

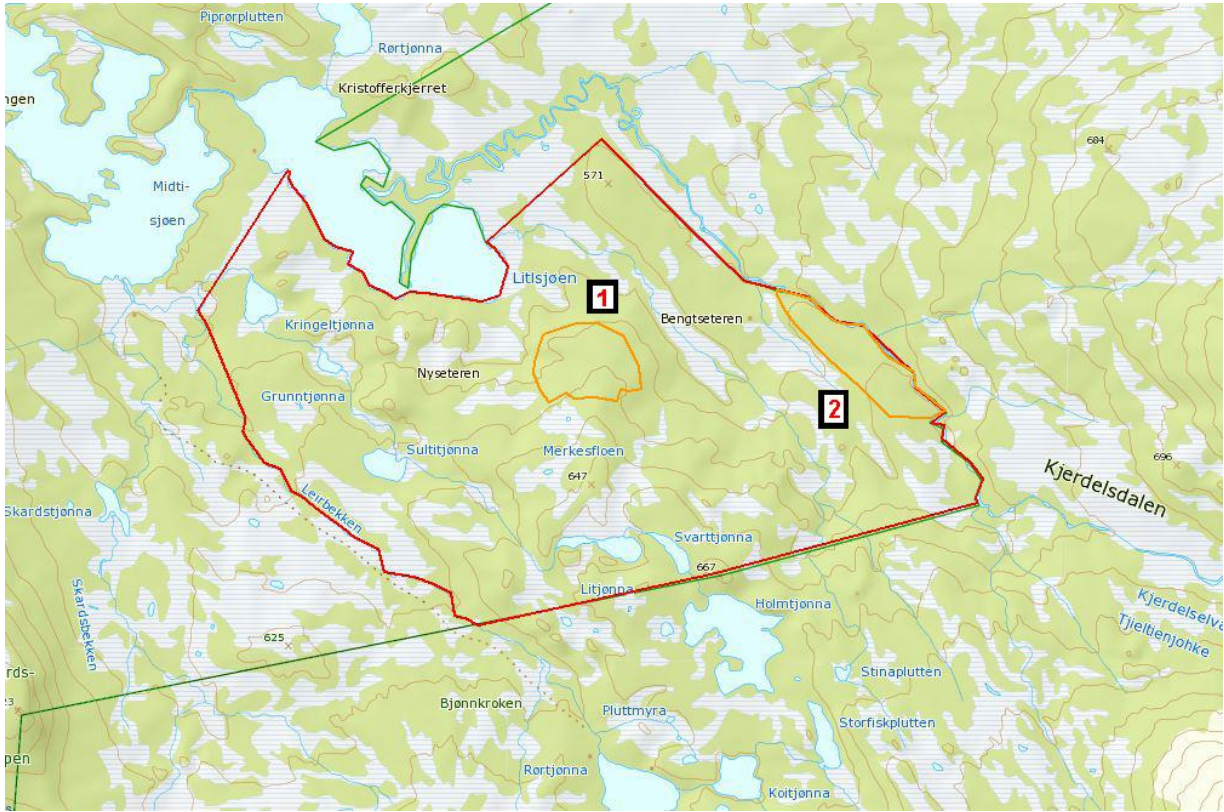
Det undersøkte området skårer lavt til middels på de fleste verdikriteriene, mens urørthet, størrelse, arrondering, død ved mengde, død ved kontinuitet og gamle bartrær scorer middels. Isolert vurderes området som regionalt verdifullt. Det trekker positivt opp på verdivurderingene at området grenser til eksisterende nasjonalpark noe som også vil bedre arronderingen av denne.

Kjerneområdekvaliteter og verdier for området totalt sett.

Tabell 1: Oppsummering viktige kriterier og samlet verdi for Lauvsjølia. ”-” betyr ”ikke relevant”. Felt som er ”grået ut” skal ikke fylles ut for kjerneområder.

OMR	U	ST	TV	VV	AR	AM	RV	DVM	DV K	TF	GB	GL	Samlet verdi
1. Merkesfloen	***	*	*	**	-	*	**	**	*(*)	*	**	*	*
2.Kjerdelselva øst for Bengtsætra	***	*	*	*	-	**	*	**	**	*	**	**	**
Totalt	**	**	*	*	**(*)	**(*)	**(*)	**	**	*	**	**(*)	**

Forkortelser: OMR=område, U=urørthet i forhold til tekniske inngrep, ST=størrelse, TV=Topografisk variasjon, VV=Vegetasjonsvariasjon, AR=arrondering, AM=artsmangfold, RV=Rike vegetasjonstyper, DVM=død ved mengde, DVK=død ved kontinuitet, TF=treslagsfordeling, GB=gamle bartrær, GL=gamle løvtrær.

Figur 13. Rødt polygon viser verneverdig og tilbudt areal. Oransje farge viser kjerneområdet/naturtypelokaliteten. Grønt viser eksisterende nasjonalpark.